

Drogové služby ve vězení Prostor pro odkrývání traumát?

Adéla Lichková, DiS.

Mgr. Petra Jílková

Semiramis o.s.

Obsah

- Centrum drogových služeb ve vězení, Semiramis o.s.
(popis projektu, cílová skupina, poskytované služby)
- Specifika práce s klienty ve VTOS
- Kazuistiky
(příklad práce s klientem a jeho příběhem)
- Vymezení možností a hranic drogových služeb ve vězení při práci s traumatem
- Zamyšlení na závěr

Centrum drogových služeb ve vězení, Semiramis o.s.

Kdo jsme?

- zahájení projektu v září 2004
- pravidelná spolupráce s věznicemi Jiřice, Rýnovice, Stráž pod Ralskem
- fakultativní spolupráce s věznicemi Ostrov, Bělušice, Nové Sedlo
- úzká spolupráce s ostatními Drogovými službami ve vězení v ČR
- 2,0 úvazku

Centrum drogových služeb ve vězení, Semiramis o.s.

Co děláme?

„Pomáháme uživatelům ve VTOS s návratem do normálního života na svobodě, tentokrát už bez drog a ideálně i bez trestné činnosti...“

- Cílová skupina: uživatelé drog ve VTOS a jejich blízcí, personál věznic
- Poskytované služby:
 - Individuální aktivity (poradenství, informační servis, sociální práce, korespondence)
 - Skupinové aktivity (besedy, vzdělávací semináře)
- Statistika: 71 osob v indiv. aktivitách / 2008; 149 osob / 01-09/2009.

Specifika práce s klienty ve VTOS

- vynucená „zastávka“ = vhodný okamžik pro intervenci
- přímá konfrontace s negativními dopady rizikového životního stylu
- dostatek prostoru pro přípravu života venku
- „paranoidní“ prostředí = komplikace pro vznik bezpečného prostoru
- vysoká koncentrace rizikových faktorů
- omezený kontakt se světem venku mimo VTOS
- fungování v jiné realitě (nejsme pány svého času ani prostoru)
- nejistá kontinuita spolupráce

Kazuistika: David, 25 let

- hlavní droga: pervitin (od 17ti let), i.v.
- trestná činnost: majetková (krádeže aut, vykrádání bytů), dříve násilná (zabití, v 15ti letech), ve VT potřetí
- rodina: rodiče rozvedeni v klientových 12ti letech, má dlouhodobý partnerský vztah
- pocity nedůležitosti a nezájmu, stěhování do nového prostředí, nezapadnutí do nového kolektivu, parta „kamarádů“, počátky trestné činnosti, zabití, od 15ti let žije prakticky jen ve vězení
- při abstinenci se vrací nepříjemné pocity, od zabití ho mimo VT provází noční běsy, sociální fobie, neumí žít normálně, nikdy to nezažil
- potřeba terapie vs. potřeba řešit aktuální životní situaci
- VT byl místem pro korektivní emoční zkušenost klienta a odhalení některých souvislostí prožitých traumat. Nemohl však být místem pro terapeutickou práci s nimi. Klient byl odeslán do psychoterapie.

Kazuistika: Pavel, 23 let

- hlavní droga: pervitin (od 13ti let), i.v., nikdy se neléčil
- trestná činnost: drogová, majetková (v 17ti 1.VT), násilná, ve VT po druhé, od 17ti let na svobodě asi 2 měsíce.
- rodina: starší rodiče (narodil se v 2. manželství rodičů, nejmladší dítě), má 6 sester, s některými z nich vyrůstal, rodiče se rozvedli v klientových 6ti letech a neshodli se v čí bude péči, „tahali se o něj, podpláceli ho“.
- nedostatek zájmu ze strany rodičů, naopak dostával hodně peněz a volnosti, byl pro ně spíše nástrojem jejich vzájemného boje, pobyt ve výchovném ústavu, časté útěky, hněv na rodiče, že mu nedávali hranice a „odložili ho do ústavu“.
- klient v kontaktu s DSV 2 roky, uvědomuje si některé souvislosti jeho traumat a chce s nimi pracovat, má zájem o léčbu v TK, do konce trestu mu zbývá 1 rok.
- klient si ve VT zažívá zkušenost s bezpečným vztahem, dostává hranice a má relativní náhled na svůj příběh, nicméně situaci nelze v tuto chvíli dále posunout vzhledem k okolnostem a klient dále pokračuje ve stávajícím způsobu života.

Vymezení možností a hranic drogových služeb ve vězení

Možnosti i hranice drogových služeb ve vězení vycházejí z jejich specifik:

V tomto prostředí lze dobře odhalovat souvislosti a traumata klientova příběhu, ovšem nelze s nimi hlouběji pracovat. Je třeba návazné péče po VTOS. Výhodou DSV je, že může být mostem k této péči, úskalím zprostředkování však je fakt, že klienta často reálně není kam odkázat.

Zamyšlení na závěr

- Lze stávající síť drogových služeb doplnit takovým způsobem, abychom měli klienty kam předávat?
- Je možné učinit služby dostupnějšími, aby na ně dosáhli i osoby jdoucí z VTOS?
- Kde hledat alternativní možnosti péče o klienty, kteří chtějí svoji situaci řešit, nicméně na některé služby nedosáhnou a jiné v nemají k dispozici?

...

Děkujeme za pozornost

Adéla Lichková, DiS.

Mgr. Petra Jílková

Centrum drogových služeb ve vězení, Semiramis o.s.

vezeni@os-semiramis.cz

602 803 279